

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Germaniae Superioris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67132)

PROVINCIA
GERMANIAE SUPERIORIS.

DVCENTI & vndeuginti de no-
stris in Germania superiore versan-
tur. Ingolstadij duo & quinquaginta.
Vnus & triginta Dilingæ.
Sex & viginti Monachij. Quindecim
Augustæ. Oeniponti quatuor,
& viginti. Tredecim Halæ. Lucernæ sexdecim.
Friburgi quindecim. Septem & viginti Landspër-
gæ. Mortui sunt tres. Quattuordecim aggregati.

INGOLSTADIENSE COLLE-
gium, & Dilinganum.

INGOLSTADII Societas nostra pulchras
ex hæreticis prædas egit. Christo reddidit quin-
quaginta: & ad conseruandam integritatem Carbo-
licæ Religionis, Catechismi explanationem instituit:
quò se conferunt cum suis auditoribus ludi magistri
non pauci. Quod attinet ad domesticas res, additæ
sunt scholæ duæ, vrgente clarissimo Principe, deq.
nobis optime merito, Mathematicorum & Diale-
ctices. Alumnis vero suis Bauariæ Dux, ceterisq. cõ-
tubernalibus pro eximia eius in omnes liberalitate,
elegans

elegans in primis, & amplum contubernium exstruxit. præsunt ei iuventuti de nostris quatuor: & ut esset unde ei prospicere Societas posset, totidem eâ fratribus Deus auxit.

NE DILINGAE quidem susceptis pro animarum salute vigilijs sua merces ac fructus defuit. Ab hæresi quinque & viginti sunt absoluti: cooptatiq. in Societatem quinque, cum alij tamen ad alios quotidie disciplinarum ordines dimittantur. Attributum est hoc anno Dilingano Collegio propter opportunitatem publicæ Academiæ, Seminarium pontificiũ id quod à Gregorio paulo ante institutum, mox à Sixto Quinto perhumaniter est confirmatum: assignatiq. annui redditus ad aureos mille ducentos. admissiq. hucusque tres, quorum vnus theologia, reliqui philosophiæ dant operam. caue- rat enim certis litteris Gregorius XIII. ne qui cooptarentur alumni, nisi rhetorica, ac dialectica didicissent: ut quam primum reliquis exculti doctrinis in Cris̃ti vineam, suam operam laboremq. conferrent. ab his speranda sunt omnia, non minus quam à cetera, quã instituimus, iuuentute. Sane qui se suosq. animos tutandos Dei Matri in sodalitate dederunt, ij, quò magis progrediuntur atate, eò clariora dant inditia virtutis. Quid enim voluntarias, quas à sese exigunt pœnas? quid verberum disciplinam? quid cilicinas vestes enumerem? inuentus est, qui se nudo corpore peruolutaret in niue: & qui hebdomadas totas omni se potionem fraudaret: & qui ad amplificandum voluntariæ verberationis ardorem, in-

flicta vulnera acrisale conspergeret. Quidam nixi genibus, passisq. non sine dolore lacertis, rosaria integra percurrerunt. Alij sacculis denso lapillo refertis, ne suaviter molliterq. cubarent, nocturnis temporibus incubarunt. Fuerunt & qui dies complures agris in fatore iacētibus ministrarent. deditq. interdū Dominus sodalium precibus, vt ab agris corporibus morbos abigerent. Aeger quidam cum sodalium pietati plurimum tribueret, ab eis summe contendit, vt prosua ad Deum incolumitate preces funderent. placuit obsequi studiosè roganti: & decantatis ad Beatam semper Virginē Litanis, repente liberatus est aeger.

Retinent nostri vetus institutum solandi iuuantidq. quacumque possunt ope, in nosocomijs aegrotos, & quod magnæ admirationi ciuibus fuit, captum est ad eos etiam adiri, quos à ceterorum hominum cœtu Elephantiasis longe segregat, neglectis tantisper vitæ periculis, dum deserta illæ animæ, vel sacramentorum præsidio, vel orationis solatio confirmantur.

In vicinis pagis plurima ad sacramenta multitudo cõfluxit, in usq. gesta permulta nihilo minora, quam domi. Erat muliercula quædam hominum opinione virgo, re tamen ipsa detestabile scortum; quæ à dæmone suas mentis aberrationes ac raptus habebat, quò facilius & turpitudinem suam notis sanctitatis occuleret, & singularis sanctimonie famam rumoremq. colligeret. putabatur ei esse cum Gabriele Angelo magnus usus, ab eoq. sacram Eucharistiam frequenter accipere. nec externi mo-

res ab opinione, quam sibi comparauerat, abhorrebant. habebat in honore sacros Ecclesie ritus, multumq. eius decretis ac dogmatibus tribuebat: de Societate vero nostra mirum quam honorifice loqueretur, quid multa? fictis simulatisq. moribus in fraudem vulgus induxerat; vt de ea apud se habenda, viri etiam inter se graues honestiq. certarent. nostri in re plena periculi, sustinere se ab omni assensu, negare, temere esse credendum, notas sepe demonis fuisse praestigias, notas artes, quibus femininarum genus elusit: praesertim quod mulieris incubili hostiae identidem apparebant, quas sibi porrigi dicebat ab Angelo. Laborandum vehementer fuit, vt optima nobilisque familia, apud quam illa degebat, de sententia desisteret. adduci domestici illi non poterant, vt crederent, demonis eas esse captiones: tantum feminae tribuebant. testabatur materfamilias, se vsu atque experimento cognosse, fieri illa diuinitus, hostiasq. quas ab Angelo datas diximus, a se in arca conditas asseruari; ex iisque splendorem emicare nonnumquam, testem diuinitatis, mutariq. hostiarum habitum ac colorem; quae humanitus accidere nullo modo possent: sed quamquam extorqueri sibi hunc errorem domestici non ferebant, vicit tamen perseuerantia nostrorum, vt & superiora omnia detestarentur, & veneficam illam e suis adibus pellerent. Ingressa materfamilias Sacellum, vbi ea maleficia latebant, hostias, quas condiderat, promit, praesente Sacerdote nostro: nec eas amplius candidas reperit,

Et lucentes, sed potius atras & purulentas, instar fluentium cataplasmatum. has abreptas in ignem conijcit. atque hoc modo familia illa, fœdissima superstitione, ceteri vero apertissima fraude liberati sunt. qua detecta nequitia, deprehensa est mulier quæ se vulgo castissimam venditabat, impurissimum fuisse scortum: ut vel hoc vno satis intelligi queat, quam non ex visis prodigijsq. ponderada sit virtus.

Destinati sunt duo de nostris ad Præpositum Eluacensem, qui & Eluanga, & aliarum arcium, pagorumq. dominus est. quibus in locis multa eius rogatu, more institutoq. nostro sunt acta. Tres ad Ecclesiam Catholicam, plurimi ad pœnitentiam redierunt: cumq. ea esset Eluanga consuetudo, ut nisi qui ad Eucharistiam censerentur idonei, peccata non confiterentur; ereptus est ex oppidanis hic error, ostensumq. confessionis lege neminẽ excipi, nisi quos ætatis imbecillitas excipit. Contra vero Extreme unctionis Sacramentum, cuius iam nullus erat usus, reuocatum. Catechismi etiam tradendi ratio præscripta: persuasumq. Principi, ut in eius Ecclesiæ rem, in eo quod diximus Seminario, adolescentes aliquot alat.

COLLEGIUM MONACHIENSE.
& Augustanum.

MONACHIENSIS Collegij res eo fere sunt loci. Ab hæresi absoluti sunt vnus & viginti. Cuius trigesimum iam annum obstinatus in hæresi.

hæresi, cum à primarijs quibusdam viris ad Ecclesia reditum vocaretur, surdas omnibus præbebat aures, dum ad eas vnum de nostris admisit, cuius denique opera hæresim Deo adiuuante repudiavit. Alius de Societate Sacerdos, dum animarum causam sedulus agit, vna eademq. opera alterius ciuis & animum curavit & corpus. uocabatur huius ciuis salus in dubium, et iam sensibus penè omnibus loquēdiq. vsu destituebatur, cum Sacerdos noster accitus diuidendis valetudinario nummis, certisq. votis rite nuncupandis, monet esse Deum ante placandum. obtemperatur patris monitis atque consilijs, & ægro vox statim redit. confitetur peccata, caelestiq. pastu se refouet, & habere melius continuo incipit; & postridie stupētibus omnibus sanus de cubili surrexit.

Scholas frequentant auditores supra quingentos. habentq. eorum sodalitia processus suos, ex quibus ad Societatem adscriptus est vnus. Nec desunt hominum studia ad amplificationem rerum nostrarum prompta & parata. Auxit enim Princeps Guilielmus, vt vetera sua in nos merita recentibus officijs cumularet, vestigal instituti Collegij, in eamq. rem prædium quoddam adiecit, vnde floreni capiuntur annui fere trecenti.

AVGVSTAE ad euellendas hæreses cura omnis, studiumq. confertur. Duo & quadraginta repudiatis erroribus Ecclesiam Catholicam agnouerunt. quorum multi atate iam decrepita non longe aberant à sepulchro. Quidam etiam multis annis exagitatus à Damone, cum multa Lutheranus
minister

minister in eo liberando frustra tentasset, à Sacerdote nostro liberatus est, & ad Catholicos aggregatus. Sed aduersus hominum hostem pro animis corporibusq. non semel pugnandum fuit. multis enim sui interimendi viam tortuosus serpens ostedit. Cuiusdam lintea exuto interula, vt ea collum obstringeret, imperauit. Alijs restes certis in locis, vnde se suspenderent, disposuerat. Nonnullis, ut se in aquas mergerent, vnde numquam emergerent, persuaserat. quibus tamen insidijs obuiam à nostris itum celeriter est. Quotidie autem frementibus aduersarijs, in diuinis obeundis capiendisq. mysterijs celebritas augetur: pupugitq. eos vehementer proximum Iubilæum, cum pœnitentium ea turba fuit, vt ingressiam in spem rei Catholicæ recuperandæ videremur.

Schola trecentis & eo amplius adolescentibus floruerunt, sed alios aliò distulit pestilentia: vt enim insolens, sic acerrima fuit. terruit eo vsque ciuitatē, vt pleraque familiæ aut vrbe cederent, aut pedem ex adibus non efferrent. speramus ea abeunte, celebritatem pristinam redituram.

OENIPONTANVM, HALENSE,
& Lucernense.

OENIPONTI nouem Deus hæreticis re-
ctum atque expeditum salutis iter ostendit.
& quò maior ad veritatem vel tuendam, vel com-
prehendendam aditus patefiat, conueniunt Archi-
ducis

ducis iussu ad explanationem catechismi cum suis auditoribus ludimagistri. baptizatiq. sunt catechumeni duo. fidei iam imbuti mysterijs. confitentiu autē ita in hoc, vt in *HALENSI* Collegio eadē quæ solet & frequentia, et vtilitas fuit. mulierem aiunt, cui nocturnus dæmon ob initum cum ea fædus specie ornatusq. sponsi sese ostenderat, varijs modis exagitata esse, tantumq. non ex hominum oculis ad inferos asportata: sed cum semel atque iterum patri nostro peccata confessā esset, tum demum dæmonem conquiesse.

LVCERNÆ Sacerdos quidam dum ad Societatis consuetudinem in rerum diuinarum exercitatione versatur, Societatem ipsam, vbi & perpetuo viueret & moretur, elegit. Qui sacramenta in eade nostra percipiunt, eorum magnus est numerus, maior quoque futurus, nisi templi excluderetur angustijs. Luerunt veteres & nouissimas rite culpas fere trecenti. ea vero est quorundam pietas in tractatione sacramentorum, vt inuentus sit, qui totum sepe quadriduum, quo se ad ea diligentius compararet, sine cibo traduceret. Alijs autem & suam Deus presentiam mirabiliter declarauit. Virgo quædam cum esset in angore, vt eam Christus viso aliquo solaretur, sua ei dicitur vulnera, quæ sibi hominum charitas inflixisset, exhibuisse, docuisseq. latere in ijs & ipsius peccata virginis, & quæ sua causa tolerasset aduersa. Sed ne illud quidem ad declarandam quorūdam in Deum fiduciam præmittendū est. erat matrisfamilias vnica filia, sed multis onerata morbis.

morbis. hernia, & paralyfi laborabat, accefferatq; faeda suppuratio: quos morbos eximere conati medici, cum periculum suae artis frustra fecissent, mulier fiducia plena ad animam suae medicum, qui ei erat à Confessionibus, Sacerdotem nostrum adit. pater, quoniam ad sanandam filiam vires humanae defecerant, orandum monet esse Deum, ut pro sua ipse clementia tot malis medicinam faciat. mater dicto audiens pro filiae incolumitate in suburbano sacello Dei Matris, prodigijs miraculisq; claro vota suscipit. vix ea emiserat vota, cum illico filiae ramices emendantur. uouet iterum, ac tertio varijs in templis, varijsq; temporibus, & reliquos etiam filiae morbos eadem facilitate remouet. Mulier alia, cui vim procreandi natura negarat, cum multum nostrorum sacrificijs precibusq; tribueret, adhibitis quas implorauerat, precibus, praeter consuetudinem praegnans effecta, optatos liberos procreauit.

EVERTITVR & Lucerna paulatim haeresis, ab eaq; sunt auersi triginta. est in his concionatoris haeretici filius, cui mors paterna saluti fuit. Habebat pater ad populum concionem, dumq; pestilentia semen toto grege diffundit, aequissimo Dei iudicio repentina morte corripitur, & in ipso suggestu tota inspectante corona, animam edidit. deterritus filius, consulere suis ipse rationibus cepit, & ne in manus Dei uiuentis incideret, haeresi religionem, veritatem mendacio praetulit.

FRIBVRGENSE COLLEGIVM,
& Domus Probationis Landspergensis.

FRIBVRCI discipulis pestilentia metu alijs
 alio dilapsis. ipse quoque schola, quae paulo an-
 te floruerant, deflorescunt: nō carent tamen assidue
 auditoribus; venustisq. dramatis allicitur. Ciuitas,
 spectaculorum in primis cupida. quare Senatus &
 Doctorum & iuuentutis alacritate permotus, nouū
 nobis magnificumq. gymnasium adificandum susce-
 pit. nec sibi desunt ceteri Senatores, quo minus
 priuata benignitate commodisq. nos augeant. Ex
 hac litterarum palestra ad nouitiorum disciplinam
 missus est adolescens, isq. lectissimus. Educat
 autem Dei Matris sodalitas ad omnem virtutem
 adolescentes, vt iam optima quaeque de ijs polliceri
 tibi iure possis. atque vt quam concitato cursu ad
 perfectam officij rationem euolent, quasi oculis cer-
 nas; Quidā è sodalibus cum aduenam egestate mor-
 boq. confectum medio in foro vidisset; Catholicum
 ratus ex Cruce, quam de collo gerebat, confestim
 prehensa dextera hominem lecto recipit; minime
 dubitans, quin id sibi Christus factum putaret, quod
 vni ex eius ministris factum esset: eumq. vitu ce-
 terisq. rebus ad curationem necessarijs liberalissi-
 me semper habuit, dum exacto mense moritur ho-
 spes: vt eò forsitan ab Angelis deferretur, ubi suo
 benefico gratiam cumulate referret.

Nec minori sunt animi cura, quam ipsa corpora.
 Perdi-

Perditi quidam adolescentes nefaria accensi libidine, cum toto impetu ferrentur ad scortum, de industria adiungit sese comitem sodalis vnus: cumq. ad meretricias ades ventum esset, ea dicendi vi, ac grauitate in vitium veneris est inuectus, vt impuri illi homines, pudore lacrimisq. perfusi, mentē illico moresq. mutarint.

Eiurarunt haresim in hac ciuitate septem & quadraginta. plurimiq. quorum animi ex hareticorum consuetudine fœdis vagabantur erroribus, saniore sunt imbuti doctrina. Cuius primarius cum ad Calvinianam vanitatem à veritate Catholica descessisset, ne id temere fecisse videretur, libellum Senatui obtulit, quo se & de abiecta religione purgabat, & gratiam à suis ciuibus conabatur inire. res erat propter auctoritatem hominis plena periculi. metuebatur, ne qua ciuium ad perniciem fieret inclinatio, aut cum scabies illa sensim cœpisset irrepere, passim dira contagio permianaret. verum partim non vulgari diligentia Cleri, partim perspicuis nostrorum rationibus contra eum libellum in medium adductis, quicquid vipera illa turbabat, feliciter est sopitum.

LANDSPERGAE si ea, quæ Nouitiorū sunt, omittantur (omittitur autem quicquid nihil cōtinet singulare) hoc tantum dici potest, contra hareticorum perfidiam satis acriter dimicari, trāslatosq. esse ad Ecclesiæ Catholicæ obedientiam omnino sex, aliaq. multa magno animorum bono suscepta.